

OBSAH

Na začátek...	11
Možnosti mezijazykového dorozumívání	12
Struktura práce	13
PRVNÍ ČÁST	
Východiska	15
Úvod	17
1. Prozodie	19
1.1 Pojem suprasegmentálních rysů	19
1.2 Prozodické parametry a jejich fyziologické souvislosti	20
1.2.1 Intonace	21
1.2.2 Intenzita	22
1.2.3 Trvání	22
1.2.4 Další zvukové vlastnosti souvislé řeči	23
1.2.5 Dýchání	24
1.2.6 Pauzy	24
1.3 Funkce prozodie	25
1.3.1 Jazykové funkce prozodie	25
1.3.2 Fonostylistické funkce prozodie	26
Pragmatické aspekty prozodie	27
1.4 Prameny prozodie	27
1.5 Libermanova motorická teorie a příznaková prozodie	28
1.6 Prozodie: univerzalita, nebo specifčnost?	29
2. Prozodie jednotlivých jazyků	32
2.1 Prozodie češtiny	32
2.1.1 Přízvuk	33
Typy přízvuků a přízvuk slovní	33
Větný přízvuk	33
2.1.2 Intonace	34
Danešovy intonační kadence a Romportlovy melodémy	34
Funkční využití melodémů v češtině	34
Základní melodémy	35
2.1.3 Tempo	37
2.1.4 Intenzita	38

2.2	Prozodie polštiny	38
2.2.1	Přízvuk	39
	Přízvuk slovní a jeho pozice	39
	Artikulačně-percepční charakteristika přízvuku	40
	Funkce přízvuku	40
	Přízvuk větný	41
2.2.2	Intonace	42
	Intonace slabičná	42
	Intonace větná	42
2.2.3	Rytmus a tempo polské promluvy	43
2.2.4	Vokální kvantita	43
	Faktory ovlivňující kvantitu polských vokálů	43
2.2.5	Závěr	44
2.3	Prozodie srbstiny	44
2.3.1	Přízvuk	45
2.3.2	Intonace	46
	Deklarativní výpověď ukončená	47
	Deklarativní výpověď neukončená	48
	Tázací výpovědi	49
2.3.3	Závěr	50
2.4	Prozodie francouzštiny	50
2.4.1	Přízvuk	50
	Typy přízvuku	51
2.4.2	Intonace	52
	Delattrových Deset základních francouzských intonací	52
2.4.3	Intenzita a tempo	53
2.5	Prozodie maďarštiny	54
2.5.1	Přízvuk	54
	Nepřizvučná slova	55
	Přízvuk ve slovesných výrazech	55
2.5.2	Intonace	56
	Klesavé kadence	56
	Visuté kadence	57
	Kadence visuto-klesavé	57
2.5.3	Závěr	58
3.	Emoce a postoje	59
3.1	Historické resumé	59
3.2	Definice pojmů	60
3.2.1	Emoce	60
	Třídění a kategorie emocí	61
	Fyziologické změny při emoční excitaci	62
	Modely analýzy emočního chování	63
3.2.2	Postoje	64
4.	Prozodie ušima psychologů	66
4.1.	Úvod	66
4.2	Symbolická a ikonická hodnota prozodických vyjádření	67
4.3	Fyziologické změny během emotivní promluvy	69
4.4	Současné směry výzkumů emocí a postojů	70

Akustické parametry relevantní pro psychologický výzkum	71
Poslechové testy: problémy a řešení	72
Resyntéza	73
4.5 Závěr	74
5. Expresivní prozodie ušima fonetiků	75
5.1 Úvod	75
5.2 Fonostylistické příznaky v promluvě	76
5.3 Extralingvistické a paralingvistické informace v prozodii	76
5.4 Fonostylistická kategorizace emocí	76
5.5 Rečový styl	77
5.6 Univerzalita vyjadřování emocí vs. konvenčnost vyjadřování postojů	78
5.7 Produkce a percepce postojových a emočních variant	79
5.8 Fyziologická motivace emotivních změn v promluvě	79
5.9 Studie expresivní prozodie	80
5.9.1 Aktuální trendy experimentální práce ve fonostylistice	81
5.9.2 Jančákova studie českého pozdravu	84
Expresivní kategorie	86
Sémantika některých realizací	86
5.10 Segmentální změny v expresivní promluvě	87
5.11 Prozodická variabilita různých typů promluv	89
Stylotvorná funkce intonace	90
Sémantika některých prozodických rysů	90
5.12 Prozodické vyjadřování některých postojů	92
5.12.1 Vztek	92
5.12.2 Překvapení	93
5.12.3 Radost	93
6. Závěr	94
 DRUHÁ ČÁST	
Experimentální srovnání	97
1. Úvod	99
Vysvětlení pojmů	99
Sestavení experimentu	100
2. Experimentální materiál, jeho získávání a charakteristika	102
3. Testy pro rodilé posluchače a jejich výsledky	107
3.1 Výsledky identifikace postojů rodilými posluchači	109
3.2 Akustické vlastnosti správně určených prozodických realizací jednotlivých postojů v různých jazycích	111
3.2.1 Neutralita	112
3.2.2 Radost	116
3.2.3 Překvapení	121
3.2.4 Vztek	126
3.2.5 Smutek	130
3.2.6 Nuda	135
3.2.7 Strach	139
3.2.8 Obdiv	143

4. Testy pro nerodilé posluchače a jejich výsledky	148
4.1 Výsledky identifikace české příznakové prozodie skupinami nerodilých posluchačů	150
4.2 Výsledky identifikace cizojazyčné příznakové prozodie českými posluchači	153
4.2.1 Identifikace polské prozodie českými posluchači a akustické srovnání záměn mezi polskou a českou příznakovou prozodií	156
Polsko-české záměny	158
Česko-polské záměny	162
4.2.2 Identifikace srbské prozodie českými posluchači a akustické srovnání záměn mezi srbskou a českou příznakovou prozodií	165
Srbsko-české záměny	167
Česko-srbské záměny	169
4.2.3 Identifikace francouzské prozodie českými posluchači a akustické srovnání záměn mezi francouzskou a českou příznakovou prozodií	172
Francouzsko-české záměny	174
Česko-francouzské záměny	176
4.2.4 Identifikace maďarské prozodie českými posluchači a akustické srovnání záměn mezi maďarskou a českou příznakovou prozodií	179
Maďarsko-české záměny	181
Česko-maďarské záměny	185
5. Závěr	189
... a na konec	192
Bibliografie	193